

Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut

/her

Kangerlussuup Mittarfia pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut 2021-098- imut akissut

19-08-2021

Suliaq nr.: 2021 - 13795

Id. nr. 66618059

Asasara Erik Jensen

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Kangerlussuup Mittarfia pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit. Apeqqutitit uannit akineqartussatut innersuunneqarput. Apeqqutitit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

Postboks 909

3900 Nuuk

Tlf.: (+299) 34 50 00

E-mail: box909@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Apeqqut 1. Kangerlussuarmi mittarfiup iluarsaanneqarnissaanut missingersuusiornissamut piffissamullu pilersaarusiornissaq (byggeprogram) Mittarfeqarfinniit qanga aallartinneqarpa?

Akissut: Suliamut aqutsisoqatigiit 2019-imi septembarimi pilersinneqarput. Aqutsisoqatigiit tamatuma kingunitsiannua ilassutaasumik teknikkimut suleqatigiissitamik aallartitsipput, tassungalu Illersornissamut Ministereqarfik, Ineqarnermut, Attaveqaasersuutitut, Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Mittarfeqarfiit ilaasortaataqarput.

Suleqatigiissitaq tunngaviusumik isumaqatigiissut 2019-imili atsiorneqarmat paasiniaalluni annertuunik suliaqarsimavoq. Suliat Covid-19-ip nunarsuarmi tuniluunna peqqutigalugu kinguaattoorput.

Teknikkimut Suleqatigiissitap 29. januar 2021-mi ataatsimiinnermini missingersuusiorluni sanaartormullu pilersaarusiorkuni suliat aallartippai. Aallaqqaammut Illersornissaqarfiup mittarfimmik atuinissaanut tunngatillugu Illersornissaqarfiup piumasaqaatinik immikkoortiterinissaa Mittarfeqarfinnit utaqqineqarpoq. 2020-mi marsimi Mittarfeqarfiit siunissami pisariaqartitassat naatsorsorneqarnerinik tigusaqarput, tamatumalu kingorna Mittarfeqarfiit Illersornissaqarfik piumasaqaatit immikkoortiterneqarnerisa itisiliiffigineqarnissaannik qinnuigaa. Nassuiaatit 2021-mi martsimi tiguneqarput. 2021-mi juuli Mittarfeqarfiit sanaartormut pilersaarutip suliarineqarnissaa pillugu ingeniørit siunnersuisartut suliffeqarfiat oqaloqatigaat.

Suliami suli piffissamut pilersaarut malinneqarpoq, tassanilu 2023-p naanerani Nuummi mittarfik atulerpat iluarsaassinerit aallartinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Apeqquut 2. Pilersaarusionerq qanittumi aatsaat aallartinneqarsimappat, sooq taamak kingusitsigisumik aallartinneqarpa? Tassami illersornissaqarfik Naalackersuisullu Kangerlussuup mittarfiata atuinnaarnissaanik tunngaviusumik 18. september 2019-imili isumaqatigiissuteqarnikuupput.

Akissut: Apeqquut 1-imut akissut naapertorlugu teknikkimut tunngasunik paasiniaaqqissaarnissaq pisariaqarsimavoq, iluarsaassinerillu aallartinnissaannut suliassarpiat inissinneqannginnerini taakku suliarineqaqqaarnissaat pisariaqarsimalluni. Iluarsaassinernut tunngasut saniatigut suliassap taassuma kingunerisaanik Illersornissaqarfiup Kangerlussuarmi mittarfimmik atuinnaarnissaanut ilusiliamik suliaqartoqartariaqarpoq.

Apeqquut 3. Pilersaarusionerq qanoq akeqarnissaa ilanngullugu qaqugu naammassissava?

Akissut: Sanaartornermut pilersaarusiap naammassineqarnissaa apeqquutaassaaq. Sanaartornermut pilersaarut suliarineqareerpat akuerineqareerpallu, taanna iluarsaassinissat pilersaarusionerinit, taamaalillunilu missingersuusionermit tunngavissatut atorineqarsinnaasussaavoq. Maannarpiaq suli sanaartornermut pilersaarummut inaarutaasumik ullulisoqanngilaq. Nuummi mittarfiup Imarpik qulaallugu timmisartuussineq tiguppagu iluarsaassinerit aallartinneqarsinnaanissaat suli naatsorsuutigineqarpoq.

Apeqquut 4. Pissusissamisoornerussanngila Kangerlussuarmi mittarfiup iluarsanneqarnissaa Naalagaaffiup/illersornissaqarfiup akilertussaammagu, Mittarfeqarfinniit pilersaarusionerfigineqarani Naalagaaffimmiit nammineq pilersaarusionerfigineqaruni?

Akissut: Mittarfik Namminersorlutik Oqartussat pigisaraat aammalu pingaarnertut akisussaaffigalugu, suliassarlu taanna Mittarfeqarfinnut suliakkiissutigineqarsimavoq. Mittarfeqarfiiit sanatitsisutut suliassanik isumaginnittussanngornerisigut suliassani taamaattuni sumiiffimmi issittumullu ilisimasat misilittakkallu pisariaqartut qulakkeerneqartussaapput.

Tamatuma peqatigisaanik ulluinnarni pilersaarusionermit aqutsisut sumiiffimmiinneranni sanatitsisup entreprenørillu sanasuuq akornanni tatigeqatigiinnermik pisariaqartinneqartumik pilersitseqataasussaavoq. Tamanna pingaartumik suliap ingerlanerani unammilligassanik naammattuuisarnermi, kiisalu aaqqiagiinngissuteqarsinnaanermi iluaqutaassasoq paasinarpoq.

Sanatitsisutut suliassat Illersornissaqarfimmit isumagineqassappata, isumaginninneq Danmarkimiit ungasianiit aqunneqartussaasoq, tamannalu aamma Illersornissaqarfiup Kalaallit Nunaanni suliassanik isumaginninnissamat aningaasartuutitut naatsorsuutiginnisanut 40%-inik missingersuusioneranut tunngavigineqarpoq, Mittarfeqarfiiit sanatitsisutut suliassanut isumaginninnissaguni 15%-it tikillugit missingersuusiortai.

Kiisalu Mittarfeqarfinni sanatitsisutut suliassanik isumaginninneranni najukkani suliassanut neqerooruteqartitsinissaq qulakkeerneqartussaavoq, tamannalu sapinngisamik najukkami suliassaqartitsiniarnermut iluaqutaasussaalluni.

Illersornissaqarfiup sanatsisutut suliassat isumagissagaluarpagit, EU-mi neqerooruteqartitsisarnermut inatsisit tunngavigalugit neqerooruteqartitsisoqariaannaavoq.

Apeqquut 5. Naatsorsuinerit sumingaanneersut kikkunniillu suliarineqartut tunngavigalugit Kangerlussuarmi mittarfiup atuinneqassappat 800 mio. kr. aningaasartuutigineqartussatut missingiunneqarpat?

Akissut: Mittarfinnik alliliinermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kingunerisassanik naliliineq, Immikkoortoq 2-mi, 2018-imi Deloitte-mit suliarineqartumi periarfissatut ilusiliami tunngaviumi, Nuummi Ilulissanilu 2200 meterinut alliliisoqannginnissaanut tunngasumi, Kangerlussuarmi mittarfiup ingerlaannarnissaanut atortut pisariaqartut iluusaannissaanut aningaasartuutissat 747 mio. koruuninut missiliorneqarput. Taakkununga akit tamarmiusut siumut missiliorneqarnissaat nalornissutaasullu tamanut tunngasut ilaliunneqassapput. Tassalu Nuummi Ilulissanilu mittarfiliorerit taamaatinneqassappata, Kangerlussuarmi aningaasartuutissat ikinnerpaamik 747 mio. koruuninik amerlassuseqassapput.

Apeqquut 6. Kiap aningaasartuutissatut missiliuut suliaraa ?

Akissut: Missiliukkat matuma siuliani taaneqartut Rambøll-imit suliarineqarput, aammalu Sweco A/S-ip 2015-imiit 2018-imut Kangerlussuarmi mittarfimmik atortunik arlalinnik misissuineri aningaasaqarnermillu naliliinera tunngavigalugu Deloitte-mit uppersarneqarlutik.

Apeqquut 7. Sakkutuunngorniarnissamut taarsiullugu upalungaarsimanermut tunnganerusunik ilinniartitaanissat Naalakkersuisut kissaatigineqarnerummata, taava upalungaarsimanermut ilinniartitaanerit pilersaarusingineqarpat?

Ataani apeqquutit Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Silallu Pissusianut Naalakkersuisumit akineqarput.

Akissut: "Naamik, pilersaarusingineqarsimangilaq siullermik danskit naalakkersuisuisalu oqaluusereqqaarniartussaagatsigu isumaqatigeeqqaartussaallutalu pilersaarusingineqartinnagu."

Apeqquut 8 Taamaassimappallu qaqugu aallartinneqarnissaat Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat?

Ataani apeqquutit Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Silallu Pissusianut Naalakkersuisumit akineqarput.

Akissut: "Apeqquummut 7-mut akissuteqaat takuuk."

Apeqquut 9. Videumi ataani 17. juni 2021-imik ullulerneqarsimasumi minuttit 10:34 aamma 11:03 akornanni isiginnaarneqarsinnaasumi Nunanut Allanut Naalakkersuisumit Kangerlussuarmi sakkutuunngorniarnermut ilinniartitaanermut atatillugu oqaatigineqartut, tamatuma “inunnik toqoraanissamik ilinniartitsineruneranik” oqaatigineqartut Naalakkersuisut uppersarsinnaavaat: <https://www.facebook.com/politik.gl/videos/4336632986361315>

Ataani apeqquutit Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Silallu Pissusianut Naalakkersuisumit akineqarput.

Akissut: Toqqaannartumik aallakaatitsinermi qulaani taaneqartumi Inatsisartuni ilaasortani ataasiakkaanik tunngaviusumik paatsuungasoqarsimassappat paatsooqatigiittoqarsimappalluunnit Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut Silallu pissusaanut Naalakkersuisup ajuusaarutigaa.

Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut Silallu pissusaanut Naalakkersuisup takusinnaavaa eqqartorneqartoq sakkortusinnaasoq, sammisarmi imminnermini inuiaat illersorniarnernannut aporaassinnaanerannullu tunngasuummat.

Matumanili Naalakkersuisunit erseqqissaatigineqassaaq innuttaasut ataasiakkaaqtamminneerlutik pisinnaatitaaffigigaat kiffaanngissuseralugulu sakkutuunngornissamut aammalu illuatungaanut sakkutuujorusunnginnermik toqqaasinnaanertik.

Apeqquut 10. Naalakkersuisut uppersarsinnaavaat Naalakkersuisuusimasut siuliisa siunertarisimagaat aammalu isumaqatigiissutigisimagaat qallunaat ministeriinit, Kangerlussuarmi “inunnik toqoraanissamik ilinniartitsinnissamik” massakut Nunanut Allanut Naalakkersuisup oqarnera malillugu aallartitsisoqarnissaa siunertaralugu?

Ataani apeqquutit Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Silallu Pissusianut Naalakkersuisumit akineqarput.

Akissut: Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Silallu Pissusianut Naalakkersuisup taama paasineqarsinnaasumik oqaaseqarsimaguni ajuusaarutigaa. Matumanili erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq Kangerlussuaq pillugu naalakkersuinikkut suliat aallaavigineqarnissaat.

Naalakkersuisunit uppersarsinnaavarput Naalakkersuisut siuliisa Kangerlussuarmi illersornissamut ilinniarfiliortoqarnissaa siunertarisimagaat, ilaatigut oqaaseqaateqarnermi imatut oqaaseqaateqartoqarsimasoq⁶:

“Naalakkersuisut suleqatigalugit Kalaallit Nunaanni nutaamik illersonissamut ilinniarfiliornissamik ineriartortitsisoqassaaq, tassuunakkut Kalaallit Nunaanni innuttaasut Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaanut peqataasinnaanissaannut innuttaasut periarfissaat nukittorsarumallugu.”

⁶ <https://fmn.dk/globalassets/fmn/dokumenter/nyheder/2021/-aftale-om-en-arktis-kapacitetspakke-.pdf>

Tamanna Siumut siulittaasuata Sermitsimi⁷ oqaaseqarnermigut uppersarsarnerqarput, ilaatigut ima oqaaseqarluni:

" - Naalakkersuisooqatigiissimasut ilaattut Kangerlussuarmi suliffisanik pilersitsiniarluta sulisimaqaagut. Illersornissamut ilinniartitaaneq ilaatigut suliatto ilagisimavaat.

Aammalu

"Erik Jensenip illersornissamut ilinniartitsisarnissamik pilersaarut piviusunngortinneqassanngippat uggornartorujussuunerarpaa.

- Soorunami tamanna uggornaqaag. Suliffissanik pilersitsinikkut Kangerlussuup atorneqartarnera sakkutuunut inuinnarnullu marloqiusamik iluaqutaanerulertussaasoq, Naalakkersuisut siuliisa Danmarkimilu naalakkersuisut isumaqatigiissutigereerpaat."

Kangerlussuaq sakkutooqarfittut atorneqarnissaanut, ilaatigut illersornissamut ilinniartittut Naalakkersuisut siuliisa tusagassiutit aqutigalugit ersarissumik oqariartuuteqarnerat apeqquserneqarsinnaanngilaq. Sakkutuujusussaatitaanermut ilinniarnep imarisai suunersut Naalakkersuisuusimasunit ersarissaatigineqarsimanersut Naalakkersuisuusimasut kisimik akisinnaavaat. Nutaarsiasaanngilarli sakkulersorluni aqqiagiinngittoqarnerani nunallu assigiinngitsut sakkutooqarnikkut peqataatitaqartarneranni, tamakkununngalu peqataaniarluni ilinniartitsisoqartarnera, aamma danskit Illersornissaqarfiannit ingerlanneqartoq.

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqquteqaatitit akineqartut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen

⁷ <https://sermitsiaq.ag/node/229844>